GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunī 6 fior., pe trei lunī 3 fior.

România şi străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe şése lunī 20 fr., pe trei lunī 10 francī.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ: la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţī.

ANUNCIURILE: O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorī nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 284 *Joi, 24 Decemvre.* **1887.**

Cătră cetitorii „Gazetei Transilvaniei"!

In puţine ḍile se'mplinescŭ 50 de anī, de când „Gazeta Transilvaniei" luptă pentru lăţirea culturei române, pentru libertatea şi drepturile poporului română.

Pe timpulŭ celei mai cumplite prigonirī a neamului românescŭ. „Gazeta Transilvaniei" a arboratŭ în mijloculŭ valoroşilorŭ comercianţī românī de odinióră din Braşovŭ drapelulŭ redeşteptării naţionale.

Cincī-ḍecī de anī de muncă, de grele şi de necurmate lupte pentru înălţarea şi prosperarea românismului se împlinescŭ.

Generaţiunea vechiă şi generaţiunea cea nouă şī-au datŭ mâna, au pusŭ umĕrŭ la umĕrŭ, pentru realisarea marei opere a redeşteptării şi a liberării poporului românŭ asupriŭ.

Lucrat'au toţī cu însufleţire bărbătéscă şi cu statornicià sub drapelulŭ sfântŭ arboratŭ de „Gazeta Transilvaniei" şi urmândŭ devisei nemuritorului bardŭ naţionalŭ: „*Uniţi-vĕ în cugetŭ uniţi-vĕ 'n simţirī!*"

Şi munca lorŭ a fostŭ încoronată de succesŭ.

Unde eramŭ acum cincī-ḍecī de anī şi unde suntemŭ astăḍī! De s'a ridicatŭ spiritulŭ poporului românŭ, de s'a întăritŭ consciinţa lui naţională, de s'a pusŭ temelià la cultura lui naţională, cine va susţiné, că la acéstă lucrare mărétă naţională n'a avutŭ póte cea mai însemnată parte ḍiarulŭ nostru, care a mersŭ totdéuna înainte cu lumina pe cărările întunecóse ce trebuia sĕ le străbatemŭ?

Credincioşī devisei ce şī-au ales'o fiī nobilī şi devotaţī ai naţiunei în lupta pentru eliberarea şi redeşteptarea naţiunei romăne, amŭ făcutŭ totŭ ce în putinţă ne-a statŭ, pentru ca ḍiarulŭ nostru sĕ pótă corĕspunde câtŭ mai multŭ grelei sale chiămărī.

Nu ne-amŭ datŭ îndĕrĕtŭ dinaintea nicī unei greutăţī, gata amŭ fostŭ a aduce orī-ce jertfă, şi décă în timpurī mai multŭ orī mai puţinŭ favorabile, prin carī amŭ trecutŭ. nu amŭ pututŭ sĕ facemŭ mai mulŭ pentru fóia nóstră decâtŭ amŭ făcutŭ, causa a fostŭ firma nóstrŭ hotărîre de a păstra în tóte împrejurările independenţa nóstră.

Astfelŭ, trebuindŭ sĕ cucerimŭ tĕrĕmulŭ pasŭ cu pasŭ, amŭ înaintatŭ încetŭ, dér sigurŭ, şi abia astăḍī, după cincī-ḍecī de anī de muncă, ne vedemŭ în posiţiune de a realisa, cu încordarea tuturorŭ puterilorŭ nóstre, cea mai ferbinte dorinţă a neuitatului şi de fericită memorià editorŭ alŭ ḍiarului nostru Iacobŭ Mureşianu, ca *sĕ avemŭ şi propria nóstră tipografiă.*

Incepĕndŭ cu diua de 1 Ianuariu 1888 **„Gazeta Transilvaniei" se va tipări în propria nóstră tipografiă.**

In modulŭ acesta ni se dă putinţa de a aduce modificărī şi îmbunătăţirī în partea tehnică şi redacţională a fóiei nóstre.

Facemŭ tóte acestea, fără a cere însĕ şi din partea publicului sĕ facă mai marī jertfe. „Gazeta Transilvaniei" va apăré şi dela 1 Ianuariu 1888 încolo totŭ în condiţiunile de pănă acum ale abonamentului şi anume:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunī 3 fl., pe şése lunī 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate: pe trei lunī 10 francī, pe şése lunī 20 francī, pe unŭ anŭ 40 francī.

Aducĕndŭ acésta la cunoscinţa cetitorilorŭ noştri, îi asigurămŭ, că nu ne vomŭ abate din calea ce-o străbatemŭ acum de jumĕtate de seculŭ, ci că vomŭ lupta şi în viitorŭ cu îndoită putere şi cu acelaşī devotamentŭ pentru apĕrarea, ridicarea şi întărirea românismului.

Şi ca sĕ putemŭ contribui cu efectŭ la realisarea aspiraţiunilorŭ nóstre îndreptăţite naţionale în acéstă monarhiă, vomŭ stărui înainte de tóte sĕ ţinemŭ susŭ şi sĕ păstrămŭ nepătatŭ steagulŭ solidarităţii nóstre naţionale, alŭ unirei şi alŭ bunei înţelegerī între toţī factorii poporului nostru.

Suntemŭ tarī în convingerea, ca toţī cei ce cugetă sincerŭ şi curatŭ asupra chiămării Românului în aceste critice timpurī vorŭ pune cu noi umĕrŭ la umĕrŭ şi astfelŭ vomŭ merge cu toţii înainte, dér numai înainte, cu unanima strigare:

Dumnedeu şi dreptulŭ nostru!

Redacţiunea.

Braşovŭ, 23 Decemvre 1887.

Celŭ mai importantŭ evenimentŭ este aḍī publicarea actelorŭ false diplomatice, ce au fostŭ presentate Ţarului şi carī, precum scimŭ, au fost causa încordării celei marī între Rusia şi Germania.

Cu ocasiunea visitei sale în Berlin, Ţarulŭ şī-a esprimatŭ părerea de rĕu faţă cu cancelarulŭ germanŭ, împutându'i că a conspiratŭ în ascuns cu prinţulŭ de Coburg contra Rusiei. Bismark a cerutŭ desluşirī şi a înţelesŭ, că Ţarulŭ era rĕu informatŭ. S'a făcutŭ în urma acésta o cercetare, al căreia resultatŭ a fostŭ întărirea aserţiunei cancelarului germanŭ. S'a doveditŭ adecă că au fostŭ false scrisorile ce i s'au presentatŭ Ţarului.

Acum Ţarulŭ a consimţitŭ sĕ se publice scrisorile apocrife şi introducerea ce o face Monitorulŭ oficialŭ germanŭ acestei publicaţiunī denotă destulŭ de învederatŭ, câtŭ de multŭ se silesce politica germană a restabili bunele raporturī cu Rusia.

Recunósce înainte de tóte „Reichsanzeiger", că în adevĕrŭ politica germană ar fi lucratŭ neonestŭ, décă actele din cestiune s'ar fi doveditŭ de adevĕrate, şi în casulŭ acesta ar fi meritatŭ imputarea că e cu douĕ feţe. Dér, adauge fóia oficială, politica germană a privitŭ şi privesce întreprinderea prinţului Ferdinand de Coburg ca contrară tractatelorŭ esistenţe.

Germania se lapĕdă din nou de prinţulŭ de Coburg şi ca sĕ nu mai fiă nicī umbră de îndoiélă în lealele sale intenţiunī faţă cu Rusia, Monitorulŭ oficialŭ germanŭ găsesce, că prinţului Ferdinand de Coburg nu'i compete titlulŭ de „Alteţă regală", căcī conformŭ tractatului de Berlinŭ nu este a se privi ca principe alŭ Bulgariei, deórece alegerea lui n'a recunoscut'o nicī Pórta, nicī marile puterī; dér chiar sĕ fiă prinţŭ alŭ Bulgariei i s'ar cuvenì numai predicatulŭ de „Swetlosty"' adecă „Măria Ta".

Organulŭ lui Bismarck „Norddeutsche allg. Ztg." declară, că consimţirea Ţarului de a se publica actele false lasă sĕ apară situaţiunea într'o lumină mai liniştitóre, ér ḍiarulŭ oficiosŭ rusescŭ „Novoie Vremia" ḍice de altă parte, că „declaraţiunea francă şi onestă a „Monitorului oficialŭ germanŭ" restabilesce necesitatea bunelorŭ şi onestelorŭ raporturī de vecinătate", şi constată că acesta este îmbucurătorulŭ resultatŭ alŭ audienţei prinţului Bismarck la împĕratulŭ Rusiei.

Cele ce se petrecŭ pentru momentŭ în cercurile diplomatice germane şi rusescī parŭ a pregăti órecare apropiare între Germania şi Rusia. Este însĕ mare întrebare décă prin acésta se va îmbunătăţi situaţiunea generală politică. Insaşī fóia bismarckiană crede de cuviinţă a accentua, că multe vorbescŭ încă aḍī în contra unui avêntŭ nereservatu al speranţelorŭ într'o schimbare favorabilă a situaţiunei.

Sĕ aşteptămŭ dér sĕ vedemŭ ce întorsĕtură vorŭ mai lua lucrurile. Deocamdată putemŭ sĕ ne convingemŭ din atitudinea lui Bismarck, că nicī Germania nu dórme aḍī pe trandafirī.

Situaţiunea şi rolulŭ României.

Ḍiarulŭ francesŭ „le Soleil" publică în numĕrulŭ sĕu dela 27 Decemvre următorulŭ importantŭ articulŭ, sub semnatura d-lui H. de Kerohant, pe care îlŭ reproducemŭ în estrasŭ:

Lumea nu se îngrijesce destulŭ în Europa de situaţia din România. Cu tóte acestea décă rĕsboiulŭ ar isbucni între Rusia şi Austria, resultatulŭ luptei ar puté depinde de atitudinea României.

Toţī sciu, că regatulŭ României, care are o populaţia de 5,500,000 locuitorī pe unŭ teritoriu a cărui suprafaţă este egală cu sfertulŭ suprafeţei Franciei continentale (130,000 kil. pătraţī), ocupă, între Austria şi Rusia o situaţiune analogă cu acea a Belgiei, între Francia şi Germania.

Esistă cu tóte acestea o diferenţă, căcī neutralitatea Belgiei este garantată de dreptulŭ publicŭ europénŭ, pe când acea a Romàoiei nu este garantată.

In timpulŭ resbelului franco-germanŭ, Belgia a pututŭ sta liniştită. Nimenī n'a îngrijat'o. Neutralitatea ei a fostŭ respectată totŭ aşa de scrupulosŭ de către Germania ca şi de Francia.

Din contră, România a luatŭ parte, acum ḍece anī, şi în modŭ fórte activŭ la resbelulŭ ruso-turcŭ. Armata română operândŭ alăturī de armata rusă contribui într'o largă mĕsură la înfrîngerea Turcilorŭ.

In casulŭ unui rĕsboiu între Rusia şi Austria, Românii ar fi între douĕ focurī, şi fórte probabilŭ ar trebuì sĕ se pună alăturī de unulŭ din cei doi adversarī.

Décă România s'ar alia cu Rusia, acéstă putere ar avé avantagiulŭ asupra adversarului sĕu, dela începutulŭ campaniei. Avĕndŭ liberă trecere, prin câmpiile Moldovei şi a Ţĕrei românescī, trupele Ţarului, unite cu armatele române, potŭ pĕtrunde în inima Ungariei şi ocupa Bulgaria, incapabilă d'a le opune o resistenţă seriósă.

Posiţia Ruşilorŭ ar fi atuncī superbă: drumulŭ Constantinopolului d'o parte, acelŭ alŭ Vienei de alta, li-rŭ fi deschise. Armatele austriace din Galiţia înconjurate şi ameninţate pe la spate, arŭ fi silite sĕ bată în retragere, seu celŭ puţinŭ sĕ se ţină pe defensivă. Intr'unŭ cuvêntŭ Rusia ar avea superioritate sdrobitóre.

Décă, din contră, România s'ar alia cu Austro-Ungaria, faţa lucrurilorŭ s'ar schimba cu totulŭ. Apĕraţī pe flanculŭ lorŭ dreptŭ de cele patru corpurī de armată de care dispune România, şi care arŭ forma pe piciorŭ de rĕsboiu o masă de aprope 150 000 omenī de fórte bune trupe, austriacii arŭ puté sĕ ia ofensiva cu îndrăsnelă în Galiţia, şi la casŭ de neisbêndă, linia lorŭ de retragere ar fi asigurată. Rusia în locŭ sĕ aibă avangarda ei pe Dunăre şi pe Balcanī, ar fi separată de restulŭ Europei dela Baltica pănă la Marea Negră. Arŭ trebuì sĕ întrebuinţeze, la Sudŭ, patru din corpurile ei de armată ca sĕ apere Odesa şi arsenalurile ei din Marea Négră. Arŭ ave sĕ apere o linià de fruntarii prea in-

tinsă; și atuncĭ, cine sciă décă, în bătălia decisivă, pe unŭ punctŭ datŭ, la momentulŭ psichologicŭ, nu i-ar lipsi acea reservă pe care Napoleon I a avut'o la Austerlitz și la Friedland, și care i-a lipsitŭ la Leipzick și la Waterloo?

Armata română nu póte forma decâtŭ unŭ ajutorŭ auxiliarŭ. Dér în bătăliele dintre popóre, ca și în bătăliele electorale, în totdéuna ajutorulŭ auxiliarŭ face sĕ se plece balanța. La 3 Iulie 1866 Austriacii ar fi câștigatŭ bătălia dela Sadova, și unitatea germană nu s'ar fi făcutŭ, décă Benedek ar fi avutŭ la disposiția sa cei 100,000 de ómenĭ, care în momentulŭ acela luptau contra Italienilorŭ în câmpiile Veneției, pe care iĭ bătuse cu câte-va dile înainte la Custozza.

Ei bine, totulŭ indică că Austriacii, instruițĭ de experiență, arŭ voi ca Românii sĕ jóce în profitulŭ lorŭ contra Rușilorŭ rolulŭ pe care Italienii l'au jucatŭ contra Austriei și în profitulŭ Prusiei, în resboiulŭ din 1866...

„La France“ enumerândŭ probabilitățile intrărei fiă-cărei țĕrĭ în tripla alianță, se esprimă astfelŭ asupra României.

Ceea ce ne pare mai primejdiosŭ este intrarea României în tripla alianță. Românii nu au ertatŭ pe Rusia că le-a reluatŭ Basarabia după resbelulŭ dela 1878, în care dênșii au luptatŭ alăturĭ cu Rușii. Dér ei nu trebue sĕ uite că Austria deține încă trei provincii române: Transilvania, Banatulŭ și Bucovina. Ce au dênșii de nădăjduitŭ făcêndŭ alianța cu Austria? Acesta nu le-arŭ înapoia provinciile cum nu va înapoia Tirolulŭ și Triestulŭ Italiei.

Cunóscemŭ sentimentele Românilorŭ și suntemŭ sigurĭ că ei nu vorŭ intra nicĭodată într'o combinațiune îndreptată în contra Franciei. Suntemŭ convinșĭ, că ei s'arŭ revolta contra dinastiei lorŭ germane și guvernului lorŭ antinaționalŭ mai bine decâtŭ a se lua după Germanĭ.

Vorbindŭ apoi de creditele cerute de d-lŭ Brătianu pentru apĕrarea țĕrei, „La France“ face următórele reflexiunĭ:

Probabilŭ că este vorba de unŭ împrumutŭ de resboiu. Dér nimenĭ nu amenință România. Amŭ înțelege fórte bine ca dênsa sĕ'șĭ păstreze neutralitatea între germanismŭ și slavismŭ. Dér ni-se pare o nebuniă sĕ aibă de gândŭ sĕ se pună între ciocanŭ și nicovală. De mai multe orĭ armatele rusescĭ au străbătutŭ România; nicĭ odată nu s'au gânditŭ sĕ rĕmână într'ênsa, pe când ambiția Austriei este de a domina totŭ basinulŭ Dunărei până la Marea Négră.

Englesii și Ungurii.

Se pare că Anglia caută sĕ'șĭ asigure prietinia Rusiei. Mergerei lordului Randolph Churchill la Petersburg i se atribue o misiune politică, nicĭdecum favorabilă „entusiasmului resboinicŭ“ alŭ Ungurilorŭ, nicĭ monarchiei austro-ungare și nicĭ principelui Bismarck. Foile unguresci ilŭ și numescŭ „favoritulŭ Gacinei« și se bucură numai că au alăturea cu ei pe »bunulŭ vecinŭ“ Bismarck. Peste totŭ simpatiile Englezilorŭ, ce se manifestau mai deunădile pentru Ungurĭ, începŭ a se întórce, cum se pare, către Rusia. Așa „Pall Mall Gazete,“ s'a esprimatŭ, că „singurulŭ resultatŭ bunŭ alŭ unui resboiu austro-rusŭ ar fi totala nimicire a „reutăcioșilorŭ Maghiarĭ.“ „Pester Lloyd“ s'a mulțămitŭ cu unŭ rĕspunsŭ ce l'a datŭ fóiei englezescĭ oficiósa germană „Kolnische Zeitung.“

SCIRILE ĐILEI.

Présânțitulŭ Domnŭ Episcopŭ diecesanŭ Ioanŭ Popasu din Caransebeșŭ și-a serbatŭ Duminecă în 20 Decemvre v. a optdecea di a nascerei sale. Cu acéstă ocasiune după oficiarea solemnă a serviciului divinŭ de mulțămită în biserica catedrală de acolo corporațiunile bisericescĭ din centru împreună cu corpulŭ profesoralŭ dela institutele teologice și pedagogice, precum și alțĭ onorațiorĭ din Caransebeșŭ, cărora din întêmplare le-a venitŭ la cunoscință acesta di aniversară, 'șĭ-au esprimatŭ felicitările lorŭ pre demnulni archiereu. Adresămŭ cele mai căldurose felicitărĭ Părintelui Episcopŭ, îndreptândŭ către atotputernicului Dumnedeu rugăciunea ca sĕ țină pe Preasânția Sa încă mulțĭ anĭ spre binele credincioșilorŭ sĕi.

—x—

In aceste trei dile din urmă a fostŭ unŭ *frigŭ cumplitŭ.* Termometrulŭ a arătatŭ până la 28 grade Réaumur.

—x—

Pentru încasarea dărilorŭ restante în Sighișóra pe cvartalulŭ III din anulŭ espiratŭ st. n., împreună cu aruncurile, esecutorulŭ de dare a ordonatŭ vêndarea mobilelorŭ orășenilor restanțierĭ, prețuite cu 4120 fl. 30 cr. — Frumosŭ darŭ de anulŭ nou, Sighișorenii potŭ »sĕ mulțuméscă“ d-lui Tisza de păriutésca'i solicitudine! Sasii Sighișorenĭ au de aci încolo unŭ nou motivŭ de a fi guvernamentalĭ.

—x—

Comisiunile de suprarbitrare se vorŭ întruni în 1888 după o ordinațiune a ministerului honvedimei către municipii, în dilele de 5 Ianuarie, 4 Februare, 5 Martie, 13 și 14 Aprilie, 4 și 5 Maiu, 6 și 7 Iunie, 5 Iulie, 4 Augustŭ, 19 Septemvre, 8, 19 și 20 Octomvre și în casŭ de nevoiă și în dilele următóre de peste sĕptĕmână, apoi la 5 și 6 Noemvre, în fine la 4 Decemvrie. Prisidiulŭ civilŭ, resp. representantulŭ lui este: în Brașovŭ comitele supremŭ Andrei Bethlen, în Alba-Iulia Michail Elekes (cu locuința în Șardŭ, ultima poște Hașlaléu,) în Clușiu comitele Samuel Iosika, în Sibiiu fostulŭ vicecomite August Senor, în Aradŭ comitele Fabian și vicecomitele Ormos, în Biserica-Albă notarulŭ publicŭ Niamesnyi, în Oradea mare comitele Döry și vice-comitele Beothy, în Timișóra proprietarulŭ Ferdinand Heinrich, în Cincĭ Bisericĭ comitele Kardos, în Seghedinŭ comitele Kallay, în Dobriținŭ comitele Degenfeld, în Satmarŭ consilierulŭ r. Eduard Kovacs în Homo ŭ.

—x—

Comunele *Bacĭfalu* și *Turchișŭ,* care purtau de anĭ procesŭ cu comuna *Brașovŭ* pentru pădurĭ, au intratŭ în pertractărĭ, cădendŭ la învoială cu comuna Brașovŭ.

—x—

In *Aiudŭ* o servitóre, fiindcă stăpânu-sĕu a voitŭ sĕ'i scadă acum la sfêrșitulŭ anului din simbria pentru pagubele ce i le-a pricinuitŭ, s'a aruncatŭ în Mureșŭ, de unde a fostŭ scósă jumĕtate înecată; îndată ce se tredi însĕ se otrăvì cu soluțiune de fosforŭ și murì. In *Clușiu* o fată anume Torok Aniko, s'a aruncatŭ în Someșŭ, fiindŭ că suferea de durere de dințĭ; unŭ polițistŭ a scos'o din apă. O calfă de lemnarŭ, care a vĕdutŭ când a scos'o, s'a înamoratŭ. se vede, în formele ei plastice, ce se vedeu bine prin hainele ude și'i oferĭ mâna pentru totdeauna. Se dice că din acelŭ momentŭ n'o mai dorŭ măselele. Scie numai că vieța ei are unŭ scopŭ. Totŭ în Clușiu s'a scosŭ din Someșŭ cadavrulŭ unei femei; se crede că sinucisa a fostŭ o bucătărésă.

—x—

In Șugagŭ a suferitŭ Ompa Chilan Stefanŭ o pagubă de 254 fl., în urma unui incendiu. In *Drăgușŭ* s'a pricinuitŭ, prin două incendii, o pagubă de 285 fl.

Literatură. — S'au pusŭ sub presă și vorŭ apăré în curênd: **Đile negre** poesii de Th. M. Stoenescu. Prețulŭ unui volumŭ, prin abonamentŭ 2 lei, după apariția 3 lei. Doritorii d'a se abona la acestŭ volumŭ potu trimite prin mandatŭ séu timbre poștale prețulŭ 2 lei — la administrația Revistei Literare, Bulevardulŭ Elisabeta Nr. 8 — Bucurescĭ — Cine v'a procura cincĭ abonamente primește din partea autorului, gratis, unŭ volumŭ în legătură de luxŭ.

De pre la Făgărașŭ, 31 Decemvrie 1887 st. n.

Domnule Redactorŭ! Mĭ-am propusŭ sĕ vĕ raportezŭ ceva despre unele lucrurĭ mai de însemnătate, care s'au pertractatŭ în adunarea generală a consiliului municipalŭ alŭ comitatului Făgărașŭ, ținută la 28 Decemvrie a. c. st. n. în sala de ședințe a acestui comitatŭ. Multe au fostŭ obiectele care s'au desvoltatŭ, dér din tóte amintescŭ numai următórele:

1. *Modificarea statutelorŭ fondului de pensiune alŭ amploiațilorŭ.* Punctulŭ acesta, pusŭ la ordinea dilei, asupra lui s'a încinsŭ o désbatere dintre cele mai seriose. Și cu totŭ dreptulŭ a trebuitŭ sĕ urmeze acésta, căcĭ statutele mai reclamă încă schimbărĭ înainte de a se așterne ministrului spre aprobare. Și iată pentru ce: In urma apelațiunei amploiațilorŭ s'a luatŭ în § 26 din aceste statute, *că unŭ amploiatŭ este datorŭ sĕ priméscă numai alegerea în unŭ postŭ egalŭ cu care l'a avutŭ séu în unŭ postŭ mai înaltŭ.* De aci urmeză, că de s'ar alege cineva din amploiațĭ într'unŭ postŭ mai micŭ, nu este datorŭ sĕ'lŭ priméscă și acesta, și în astfelŭ de casŭ comitatulŭ este silitŭ conformŭ statutelorŭ sĕ'i dea pensiune. Acésta pretinde și alte modificărĭ ale statutelorŭ amploiațilorŭ noștri. In §. 19 se dice: *amploiații carĭ suntŭ acuma în serviciu potŭ plăti la fondulŭ d-lorŭ pre dece anĭ îndĕrĕtŭ,* adecă din anulŭ 1888 până în anulŭ 1878. Se admite acésta, până la alegerea viitóre mai fiecare amploiatŭ póte deveni aptŭ de pensiune, séu décă nu, comisiunea municipală va trebui sĕ'i aleagă pre toțĭ dearendulŭ, séu în posturile de până acum, séu în posturĭ mai înalte, căcĭ nealegêndu-i, conformŭ statutelorŭ, pensiunea va trebui sĕ li se dea.

Amploiații presențĭ nu s'au alesŭ sub condițiune de a fi pensionațĭ, căcĭ alegerea lorŭ făcută în trecutŭ nu s'a făcutŭ cu seriositatea ce o recere alegerea din presentŭ împreunată și cu dreptulŭ de pensiune. De aceea cu totŭ dreptulŭ și la locŭ a fostŭ propunerea Multŭ On. Domnŭ Iuliu Danŭ, ca aceste statute sĕ se predea unei comisiunĭ spre studiere și modificare înainte de a fi așternute ministrului spre aprobare.

Atuncĭ comisiunea municipală în urma modificărei din §. 26 — spre a-șĭ putea susținea dreptulŭ de liberă alegere a unorŭ amploiațĭ apțĭ față de carĭ sĕ'șĭ pótă lua fără temere și cuvenită precugetare și sarcina de a le da pensiune abună seamă ar fi modificatŭ §. 19 intracolo, *ca oficianții carĭ suntŭ acumŭ în oficiu sĕ se pótă bucura de favorulŭ datŭ lorŭ de a li se computa anii de serviciu dela anulŭ 1878 încóce, adecă dinainte de acesta cu dece anĭ, numai décă vor fi aleșĭ séu denumițĭ și la procsima alegere viitóre.* Acesta însĕ nu s'a pututŭ ajunge, căcĭ unŭ „agen« — numai unulŭ — a maiorisatŭ pre cei carĭ au sprijinitŭ propunerea membrului Iuliu Danŭ și astfelŭ statutele fondului de pensiune alŭ amploiațilorŭ comitatensĭ se asternŭ așa precum s'au formatŭ ministrului spre aprobare, — însĕ cu unŭ votŭ separatŭ alŭ d-lui Danŭ, însinuatŭ la timpŭ, care totușĭ va aduce lumină în causa acésta.

2. *Alegerea de notarŭ cercualŭ în comuna Lisa.*

FOILETONU.

CERȘETORULŬ.

Novelă.

II.

(Urmare și fine.)

Totă puterea minții, totă simțirea inimii și tóte dorințele lui însĕ erau zadarnice. Ah! și cum n'ar fi sburatŭ... dér înzadarŭ. Sângele 'i se sui în capŭ, nările 'i se umflară și unŭ gândŭ nefericitŭ ilŭ stăpânea în aceste clipe de cumplită durere.

„Pentru ce m'am născutŭ décă a fostŭ sĕ fiu așa? Așa de osînditŭ! Décă dilele mele suntŭ vecĭnice nopțĭ, și décă bucuria n'am simțit'o nicĭodată! Óre cum e lumina? Audŭ de sóre, der cum e sórele? Audŭ de lună și stele, dér óre cum suntŭ ele? Audŭ de tóte, și tóte óre cum suntŭ? . . . .

. . . .

Dómne! Dómne! amară mai e pânea aceea la care după orĭce bucătură trebue sĕ dicĭ: bogdaproste, bogdaproste! Nenorocită e viața aceea, în carea pururea trebue sĕ pipăi pămêntulŭ, și sĕ mĕsori pașii tĕi, purtatŭ de bâtă, dela casă la casă, dela tirgŭ la tirgŭ și nicĭ odată sĕ nu ai o clipă de odihnă! Imĭ pare, că totușĭ mai bine ar fi sĕ nu fiu, mai bine ar fi ca acestŭ trupŭ alŭ meu se fiă ér pămêntŭ. La mine nu este deosibire între mórte și vieță, între nópte și di. Ce dicŭ? Precum noptea mĕ potŭ odihni câte-odată puținŭ așa mortŭ mĕ voiu putĕ odihni în vecĭ, fără de a mai cerși la bucăturĭ și fără de a mai dice: bogdaproste! Rĕpausulŭ de vecĭ nu l'am cerșitŭ încă până acum cu așa căldură și stăruință. Acum însĕ-lŭ cerșescŭ, ilŭ cerșescŭ pentru cea din urmă oră! . . . .

. . . .

Casnica familiă a colibei într'acestea durmea dusă. Singurŭ orbulŭ sta lângă foculŭ ce pâlpâia în tindă. Elŭ ar fi plânsŭ, dér lacrimĭ nu mai avea. Târdiu printr'unŭ zîmbetŭ amarŭ ișĭ mărturisì jaratecului amărăciunea de care era cuprinsŭ sufletulŭ sĕu.

Ventulŭ rece alŭ nopții ișĭ juca mendrele pe afară. Elŭ țiuia prin ușa colibei aducêndŭ cu sine câțiva fulgĭ de nea ce se revărsau preste coliba țiganului, ca nește amintiri d'albe pe unŭ sufletŭ sdrobitŭ.

Mai adêncă însĕ era durerea orbului ca adêncimea întunerecului nopții, mai aspră și amară sórtea lui ca vuetulŭ sarbădŭ și suspinătorŭ alŭ vêntului! Dela o vreme se liniștise. Ișĭ rădimă fruntea pe mânĭ voindŭ sĕ ațipéscă nițelŭ. Inzadarŭ. Somnulŭ nu'i venea nicĭ decâtŭ. Ar fi voitŭ sĕ plece dér băiatulŭ nicăerĭ. Ce sĕ facă der?... Intr'unŭ târdiu ișĭ scóse fluerulŭ de după șerparŭ vrêndŭ se încépă unŭ cântecŭ. De astădată însĕ o nouă ideă ii plesnì prin minte. Da, prin mintea lui cărpocita cu feliu de feliu de gândurĭ omorîtóre, carĭ tóte se învêrtescŭ în giurulŭ unui punctŭ, singurulŭ de'a care ișĭ aștepta mântuirea.

— »Haid, trecă tóte. Voiu sĕ scapŭ de *»bogdaproste.«*

Ișĭ lua fluerulŭ din nou și punêndu-lŭ sub piciorŭ în amărăciunea lui, ilŭ sdrobì țĕndărĭ . . . .

. . . .

III.

Pe la cântătorĭ, unŭ geamĕtŭ surdŭ șĭ-aprópe nădușitŭ s'audea transpirândŭ prin crepăturile ușei. Sgriburândŭ de frigŭ Romano ișĭ deșcleștà pleópele de pe orbite și privì în tindă. Priveliștea înspăimântătóre ilŭ îngrozì. Intinsŭ pe pămêntulŭ golŭ sta orbulŭ tăvălitŭ în sângele séu, se sinucise. Abia mai da vre-unŭ semnŭ de viéță, șĭ apoĭ *rĕpausulŭ de vecĭ* ce l'a cerșitŭ cu puținŭ mai nainte, acumŭ ilŭ docêndi... dér vai! ce mórte

Acésta s'a nulificatŭ, căcĭ representanții comunelorŭ respective carĭ formeză acelŭ cercŭ notarialŭ, n'au fostŭ invoițĭ cu candidatulŭ protopretorelui impusŭ de acesta cu sila. Despre decursulŭ alegerei de notarŭ in Lisa s'a făcutŭ raportŭ la timpŭ în colonele acestei foi.

3. *Alegerea a cinci membri în comisiunea administrativă, în loculŭ celorŭ cari iesŭ afară.* S'au alesŭ cu maioritate de voturĭ d nii: Ilariu Duvlea advocatŭ, Dr. Andreiu Micu advocatŭ, Nicolae Borzea preotŭ, Iosif Hêrciogea preotŭ și Macsimilianŭ Recean preotŭ. Alegerea acesta servesçe de laudă membrilorŭ consiliului municipalŭ, căcĭ pe lângă tóte încercările de a se alege alții, intre carĭ și unii israeliți, acesta nu s'a pututŭ isbuti.

Nnmai mai multŭ interesŭ din partea membrilorŭ din provință ai consiliului municipalŭ, și treburile comitatului nostru vor merge spre inflorirea lui, însĕ, vai de mulfe orĭ se întêmplă contrariulŭ.

Atâta de astă dată. —i—

Cum s'ar pute ajuta la mai sigura înaintare culturală și materială în sciință și avere a poporului nostru preste totŭ? I. Relele de carĭ sufere poporulŭ nostru și combaterea acelora. II. Indicarea (arătarea) mijlócelorŭ ducĕtóre la scopŭ.

Disertațiune ce avea sĕ fiă cetită cu ocasiunea adunărei generale a despărțĕm. II alŭ Asociațiunei transilvane pentru litera) tura și cultura poporului românŭ, ținută în 30 Octomvre (11 Nov. a. c. în Făgărașŭ.

Motto: ....Uniți-vĕ în cugetŭ, uniți-vĕ în simțiri! .. a disŭ laureatulŭ poetŭ Andr. Mureșianu

(Urmare.)

Unŭ altŭ rĕu insemnatŭ, care contribue la bețiă pre lângă dedarea cea rea, este *lipsa de nutrimentŭ* potrivitŭ și de ajunsŭ. Poporulŭ nostru — e dreptŭ — lucră multŭ și încă totŭ lucrurĭ grele. Munca câmpului, păduritulŭ ș. a. cerŭ puterĭ vĕnjóse și stăruință neobosită, puterile slăbite însĕ trebue oțĕlite prin nutrimentŭ bunŭ și de ajunsŭ și prin beutură sănĕtósă, carea este *apa próspĕtă.* Beutură mai bună ca apa nu se află — numai sĕ o ai după ce o bea. Pentru acesta se cere și nutrimentŭ corĕspundĕtorŭ. Lipsa de nutrimentŭ potrivitŭ și de ajunsŭ inpinge pe nefericitulŭ omŭ la beutura de vinarsŭ, carea după cum dice elŭ »ii mai amorțesce ĕlea ose și'i face poftă de mâncare.“(?) Étă der, însuși poporulŭ spune pentru ce bea. De aceea se cere ca femeile sĕ se dedea a pregăti mâncărĭ mai bune, gustose, sănĕtóse și nutritóre, și de sigurŭ, că poporulŭ nu va mai trage așa tare la beutură, der spre scopul acela se cere ca sĕ aibă și din ce pregăti, „căcĭ astădĭ nu sĕ mai facŭ minunĭ ca orecândŭ in pustiă,« sĕ cere sĕ aibă legume, galițe (paserĭ de curte), carne de vită etc., și sĕ nu dea femeile nostre ouĕle, untulŭ, laptele, smêntâna pentru cepă, aiu (usturoiu), redichĭ și salată — când ele ar ave locŭ destulŭ pentru cultura lorŭ, și totŭ femeile nóstre sĕ nu pregătéscă douĕ trei fire de aiu cu oțĕtŭ numitŭ „mușdariu,“ nesce apa turbure, numită „tăiețĕi orĭ frecățĕi de postŭ,« și alte multe »mâncărĭ-nemâncărĭ‘ in cele mai multe casurĭ chiar și nesărate; cu acestŭ nutrimentŭ slabŭ bărbatulŭ sĕ mai și coséscă o diuă întrégă de veră, sĕ ridice groșĭ, grindĭ, bârne și alte poverĭ până vede „stele verdĭ,“ este preste putință, — și urmarea este, că in lipsa de nutrimentŭ corĕspundĕtorŭ, vrendŭ nevrĕndŭ, alérgă la otrava jidovéscă, carea îi mai „amorțesce osele‘ — după cum dice elŭ.

Nu se póte nega, bea poporulŭ nostru și din rea dedare, dér mai multŭ din desperare (nĕcazŭ), că dĕu, multe poverĭ mai are și elŭ pre capŭ! arareorĭ bea din voiă bună der de celea mai multe orĭ bea din lipsa de nutrimentŭ corĕspundĕtorŭ grelei sale muncĭ.

Étă dér ce trebue sĕ se opună băuturei de vinarsŭ în prima liniă: *mâncări bune sănĕtóse și nutritóre.*

3. Deși nu in aceeașĭ mésură, dér totușĭ mai a celea urmărĭ ca șĭ beția le are lenea.

Cum ar' striga ómenii, décă cineva i-ar' sili sĕ lucre numai a decea parte din anŭ ca iobagĭ pentru altulŭ; și in contra lenei nu strigă nime, măcar că ea răpesce omenilorŭ cu multŭ mai multŭ. Socotițĭ numai câtŭ pierdŭ aceia carĭ pierdŭ timpulŭ in nelucrare, in lene și in petrecerĭ, cu pipa și în povestĭ, — și vețĭ vedea că am dreptate. Lenea însĕ aduce sĕrăcia; dér pre lângă sĕrăciă mai aduce și bóle și scurtă și vieța omului. Ce este rugina pentru ferŭ, aceea e lenea pentru corpulŭ omului.

Lenea face ca tóte lucrurile sĕ fiă grele, silința le face pre tóte ușore.

Lenea se târĕsce așa de incetŭ, încâtŭ curĕndŭ o ajunge sĕrăcia din dĕrĕtŭ. *Lenea e mama sĕrăciei, dér silința e mama norocului;* celui silitoriu Dumnedeu ii dă de tóte.

Lenea încă este unŭ rĕu, carele trebue combătutŭ cu totă tăria.

Orĭ-ce lucru décă nu se face la timpulŭ sĕu, póte aduce marĭ pagube omului, ba ne póte aduce de multe orĭ chiar sĕrăcia.

Lenea der încă este unŭ pĕcatŭ (rĕu), de care încă trebue sĕ ne ferimŭ ca de focŭ, că i: ședĭ astădĭ, ședĭ mâne, eră de lucratŭ și câștigatŭ nu câștigĭ nimica: urmeză apoi facerea de datorii, datoriile nu se potŭ plătĭ, — și écă sĕrăcia in totă urgia ei!

4. Unŭ altŭ rĕu ce sĕrăcesce poporulŭ nostru este *„lucsulŭ,“* suntŭ *„mândriile«*

Blăstĕmatele de „mândrii s'au încuibatŭ tare și in poporulŭ de rĕndŭ. De unŭ timpŭ încóce femeile nostre dela capŭ până la picióre: se imbracă totŭ cu invergăturĭ dela șetra, éră rĕsboiulŭ e părăsitŭ cu desĕvêrșire. Femeile susținŭ, că cutare și cutare invergătură este mai ieftină, ca atuncĭ când ar țese-o ele Se póte; der spunĕndŭ că-i ieftină, uită a spune că nu-i trainică. Apoi marfa ieftină și netrainică este tot-deuna cea mai rea, banii dațĭ pre ea suntŭ banĭ lăpĕdați.

Pe așa numitele „stofe de mĕtase“, carĭ orĭ-și ce suntŭ, numai mĕtase nu, — mai bine ar fi sĕ se numescă „pânze de păianginŭ“, — încă aruncă poporulŭ nostru banii numai in tină, căcĭ acelea se rupŭ și numai stândŭ în ladă.

Câtŭ le stă însĕ femeilorŭ și fetelorŭ de bine cu șurțurĭ și haine țĕsute de ele și câtŭ suntŭ apoi acelea și de frumóse și trainice! Nicĭ altcum, par' că suntŭ crescute pre densele!!

Decĭ trebue cu totŭ dinadinsulŭ lăudate acelea femei, care își țesŭ ele țĕsĕturile trebuinciose în casă; ér acelea carĭ alergă totŭ la șĕtră și le place sĕ se mândréscă cu haine cumpĕrate, dér de câștigatŭ nu câștigă nimica, trebue condamnate,*) după cum strigă și feciorii in jocŭ:

»Bine-i stă mândrii gătată
Totŭ cu haine dela șetră;
Dér și mai bine i-ar sta
Décă și le-arŭ face ea!“

De asemenea datina cea rea, de a se intrece cei sĕracĭ cu cei cu prindere mai bună, ér sătenii cu orășenii in ale „mândriilorŭ,‘ încă n'are sferșitŭ bunŭ, căcĭ ruineză familiile și le duce la sapă de lemnu. Și nicĭ nu-i altŭ modru cândŭ trebue totŭ sĕ cumpere, totŭ sĕ dea banĭ, dér de câștigatŭ sĕ nu câștige — odată totŭ trebue sĕ se gate; er gătându-se averea, urmeză de sigurŭ sĕrăcia, cerșitoria; de aci furtulŭ și beția. Decĭ putemŭ dice:

Beutura și mândria,
Lenea și prostia:
Ne-aducŭ pe capŭ sĕrăcia!

Trebue însĕ luatŭ lucrulŭ în seriosŭ și reparatŭ până încă nu e pré tărdiu.

5. Unŭ felŭ de rĕu suntŭ și *ședĕtorile* de furcă, in starea după cum ele se află astădĭ. In ședĕtorĭ lucru ca lucru, dér apoi cuvinte nemorale (desfrênate), vinarsulŭ și alte ticăloșii, acelea au trecere.

Nu-i rea datina, ca sĕ se asocieze mai multe femei sĕ torcă dela o lumină, căcĭ prin acésta încă se face óre care economiă; dér e rea datina ce s'a înrădĕcinatŭ cu încetulŭ, de a petrece femeile tótă séra cu câte cuvinte nemorale, clevetirĭ pre unulŭ și pe altulŭ, beutura de vinarsŭ, apoi uneorĭ de aci și certurĭ, bătăĭ (păruelĭ) și in urmă la judecată pentru căutarea dreptății.

Sĕ calculămu (socotimŭ) acum venitulŭ unei sĕrĭ de furcă.

Cine scie, făcut'a femeia vre'unŭ fusŭ de tortŭ, dér cheltuiéla e sigură. Căcĭ a contribuitŭ la lumină 2—3 cr., a contribuitŭ la vinarsŭ 2—4 cr., a mersŭ apoi și la judecată pentru certă și păruiélă de 2—3 orĭ pentru ascultarea martorilorŭ. Socotitŭ acum pentru o femeiă în 3 dile numai câte 20 cr. pe di, facŭ 60 cr. v. a. pentru doi martorĭ câte 3 dile a 20 cr. suntŭ 1 fl. 20 cr. cu cei lalțĭ 60+4+3 cr. = 1 fl. 87 cr. v. a. apoi încă vr'o 5—10—15 fl. ca pedepsă pentru partea care a perdutu, facŭ la olaltă: 11 fl. 87 cr. adecă: unspredece florinĭ și 87 cr. v. a. in terminŭ mediu: cheltuială pentru o seră de furcă; der câștigulŭ cine scie fost'a unŭ fusŭ de tortŭ! — Mĕ rogŭ acumŭ sĕ mi-se spună, décă așa mai póte merge?! —

Ințelegŭ și eu ședĕtóre astfelŭ ca fetele sĕ fiă cu mumele lorŭ laolaltă, dela carĭ apoi sĕ învețe numai lucrurĭ bune, povețe morale; ér omenia și frica lui Dumnedeu sĕ fiă corona tuturora. Ér pe de altă parte bărbații sĕ se ocupe cu industria de casă, după cum voiu vorbi mai la vale.

Așadéră: bărbatulŭ cu femeia la unŭ locŭ, ér feciorulŭ și féta sub supraveghiarea părinților și toțĭ ocupațĭ, atuncĭ de sigurŭ că și lucrulŭ merge și cu elŭ și câștigulŭ, er moralitatea se susține. Și unde este lucru, acolo este și câștigŭ; și unde este moralitate și frica de Dumnedeu, acolo urmeză și darulŭ și binecuvêntarea Ceriului.

6. Unŭ altŭ rĕu și mai simțitorŭ, carele sub masca sfințeniei lățesce și beutura vinarsului: suntŭ și *„pomenile* nóstre«, așa numitele: »pomenĭ făcute pentru pausulŭ sufletelorŭ celorŭ repausațĭ‘. La atarĭ ceremonii de altcum „religióse“, încă nu lipsesce vinarsulŭ, ba elŭ jócă rolulŭ celŭ mai de frunte.

Nu în puține locurĭ am vĕdutŭ ducĕndu-se vinarsulŭ și in sf. biserică, și acolo terminându-se (gătându-se) servițiulŭ divinŭ (slujba bisericéscă), urmeză apoi »inchinarea“ .. (sĕ nu credețĭ dór' că la icóne!), ci cu ... sticlele cu vinarsŭ ..! Poftimŭ evlaviă creștinéscă in casa Domnului!!

Eu înțelegŭ pomană și milă cu unŭ omŭ defectuosŭ, nesănĕtosŭ (schilavŭ, nevoiașŭ) dându-i-se ceva banĭ, pâne, vestminte seu altceva; ințelegŭ și pomană la biserică cu pâne, colacĭ ș. a., cum se useză (face) acésta pe aci pe la noi; der décă-i dămŭ la fiă-care creștin, care a fostŭ la biserică: o bucată de pâne séu unŭ colacŭ; in alte locurĭ o luminiță de céră și 1 cr. — pentru ce sĕ mai dămŭ și holercă otrăvitóre și demoralisătóre? Nu s'ar pute face pomană și fără rachiu? Óre rachiulŭ contribue mai multŭ la mărirea evlaviei creștinescĭ??... Și nu-i acésta unŭ rĕu din cele mai marĭ: ca însășĭ maica biserică prin datinele sale religióse sĕ contribue la lățirea bĕuturei vinarsului??! — Rĕulŭ acesta se vede apoi și la botezurĭ, ospețe și inmormêntărĭ. Ba te îngrozescĭ când audĭ că și la „înțĕrcarea micilorŭ copilașĭ incă se folosesce vinarsŭ Apoi sĕ te mai mirĭ că se bea vinarsulŭ așa de cumplitŭ! Ér comisiunile asentatóre n'au pe cine asenta, presentându-se inaintea lorŭ numai schelete otrăvite cu vinarsŭ, încă din leagĕnŭ?!... Nu-i nicĭ o mirare, că din cele espuse se póte trage durerósa conclusiune: Ne nascemŭ, trăimŭ și murimŭ cu vinarsulŭ în mână... Acestŭ rĕu trebue însĕ cu o óră mai inainte stêrpitŭ, căcĭ la bine nu ne va duce. Și pe când acestŭ rĕu este încuibatŭ la poporulŭ nostru de rĕnd, ce sĕ dicemŭ când unii preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ inteligențĭ (décă se mai potŭ numi așa?) se îndeletnicescŭ cu beutura vinarsului in tóte dilele??!... Óre atarĭ nesocotițĭ nu trebue stigmatisațĭ ca sĕ-i cunóscă lumea?

De conclusiune la pomenĭ încheiu: Facețĭ pomenĭ căcĭ pomana este o faptă creștinéscă; dér nicĭ decum ospețe cu beții, escese și scandale, prin carĭ poporulŭ în locŭ sĕ se insuflețéscă și întăréscă in fapte bune, numai se ruinéză materialminte și moralminte.

Și óre n'ar fi »pomană« cu multŭ mai adevĕrată atuncĭ când în locŭ de a se prăpădi banii pe vinarsŭ și pre unŭ ospĕțŭ trecĕtorŭ s'ar da câte o anumită sumă pentru fondulŭ bisericescŭ și școlarŭ?!

Și eu credŭ, că poporulŭ nostru și acésta ar face-o in schimbulŭ pomenilorŭ de astădĭ, numai sĕ fiă pusŭ la cale, și in urmă sĕ védă și o administrare corectă a numitelorŭ fondurĭ; altcum ajungĕndŭ la convingerea că-sŭ fondurĭ fără fundŭ, inzadarŭ va fi tótă incercarea (ostenéla).

(Va urma.)

*) Și cu totŭ dreptulŭ, când însășĭ „țarevna“ țese, adecă Impĕrătésa muscălescă (a Rusiei.) — Autorulŭ.

Pentru învĕțăceii românĭ meseriașĭ din loc.

Vestminte nouĕ pentru copii românĭ dela meserii in Brașovŭ făcĕndu-se din venitele fundațiunei Generoșilorŭ *Mihailŭ* și *Elisa Stroesco*, se vorŭ împărți învĕțăceilorŭ românĭ meseriașĭ Joi în *24 Decemvre* (5 Ianuarie) a. c., la 6 ore séra in sala de desemnŭ dela Gimnasiul românescŭ. Se vestesce pentru cei ce se interesézâ.

B. Baiulescu.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 4 Ianuarie. — Președintele camerei magnațilorŭ Sennyey a muritŭ.

ROMA, 4 Ianuarie. — Papa primesce mâne 20,000 Italienĭ. In alocuțiunea ce le va adresa, va vorbi despre raportulŭ statului cĕtră biserică.

BERLIN, 4 Ianuarie. — Dieta e convocctă pe diua de 14 Ianuarie.

DIVERSE.

Din medicina populară. — Cu frunda de Aloë se vindecă sigurŭ ranele causate prin arsură; și anume, décă rana e mică e destulŭ, décă punemŭ pre ea o frundă tăiată in douĕ, carea, după ce se usucă, trebue schimbată cu alta nouă, ér décă rana e mare, atuncĭ stórcemŭ sucŭ din frundele de aloe, umedimŭ cu elŭ o bucată de cârpă curată, cu carea apoi legămu rana. Când cârpa se uscă, nu se ia josŭ, ci picurămŭ din nou pre ea sucŭ de aloe Durerea numai decâtŭ inceteză, și rana se vindecă în curĕndŭ. Din sucŭ se potŭ lua și in lăintru câțĭ-va picurĭ pre zacharŭ. Cu frundele de aloe se vindecă și ranele causate prin degerare, precum și celea causate prin rosurĭ de sălțunĭ, asemenea au unŭ efectŭ sigurŭ și la tăiăturĭ. Câți-va picurĭ din suculŭ de aloe luațĭ în apă cu o lingură de cafea alină séu chiar vindecă colica căpĕtată din rĕcela stomacului, asemenea și catarulŭ. — (*„Fóia bis. și școl.“*)

Vocĭ din publicŭ.*)

Relativŭ la scirea polițienéscă, din Nr. 279 alŭ „Gazetei,« prin care se dice, că subscrisulŭ așŭ fi amenințatŭ pe birtașulŭ Klees din Brașovu-Vechiu cu revolverulŭ încărcatŭ, subscrisulŭ declarŭ, că nu mĭ-am luatŭ revolverulŭ dela trăsură cu scopŭ ca sĕ amenințŭ pe birtașŭ cu elŭ, ci pentru ca sĕ mĕ gătescŭ de drumŭ, căcĭ voiam sĕ plecŭ spre casă. Totul se reduce la o interpretare greșită a faptului din partea birtașului Klees. Declarŭ acesta în interesulŭ adevĕrului și alŭ salvărei onórei meie. De altmintrelea afacerea e la tribunalŭ și la pertractarea finală se va constata adevĕrulŭ.

Tohanulŭ vechiu, 4 Dec. n. 1887.

Beniaminŭ Clococeanŭ.

*) Pentru cele cuprinse in acéstă rubrică, Redacțiunea nu e responsabilă.

---

amară! O baltă de sânge inghițise sdrobiturile fluerului cu care a cerșitŭ atâta milă.

Țiganulŭ spăimântatŭ, c'unŭ țipetŭ grozavŭ, bătându'șĭ pieptulŭ ca unŭ nebunŭ strigă:

— Maico, maico, s'a omoritŭ orbulŭ, și fluerulŭ incă și l'a sdrobitŭ! Cine sĕ ne mai aducă milă? O Domne!“ Ișĭ ținti apoi privirea spre Noru ce sta lângă pieptulŭ maicii sale sugĕndŭ.

— »O, o! cine va sĕ ne mai cerșescă milă!“

— „Te va trăsnì Dumnedeu de ce l'ai smucitŭ a-seră atâta? Beutorule, prăpăditule“

Romano înfuriatŭ de acestea vorbe o trăsnì c'unŭ bĕțŭ dreptŭ in frunte așa încâtŭ Ursoica cădu aprópe leșinată.

Gâlceava se potolì, când Românii audindŭ de vestea orbului mortŭ, făcură cele de lipsă și-lŭ îngropara. Ursoica se trezì din leșinulŭ ei in momentulŭ când ilŭ scoteau din colibă. Cu câteva bobe de lacrimĭ petrecŭ ea pe cerșitorulŭ binefăcĕtorŭ, până dincolo de părĕu!.

1886. *Traianŭ H. Popŭ.*

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Ianuarie st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	96.45
Rentă de hârtiă 5%	80.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	93 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110 25
Bonurĭ rurale ungare	100 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 —
Bonurĭ rurale transilvane	101 —
Bonurĭ croato-slavone	101 —
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 —
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	121.50
Renta de hârtiă austriacă	76.50
Renta de arg. austr.	79.20
Renta de aurŭ austr.	107 90
Losurile din 1860	137 75
Acţiunile băncei austro-ungare	858 —
Act. băncei de creditŭ ung.	270.—
Act. băncei de creditŭ austr.	269.90
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6 01
Napoleon-d'orĭ	10 04
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 37
Londra 10 Livres sterlinge	125.90

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 14 Decemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	$93\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	$91\frac{3}{4}$	$92\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	$87\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.\frac{1}{4}$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 3 Ianuarie st. n. 1887.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.43	Vênd.	8.45
Argint românesc	»	8.40	»	8.43
Napoleon-d'orĭ	»	10.03	»	10.06
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5 90	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	$6\frac{1}{2}$—8% pe anŭ.		

Nr. 2149—1887.
inspect.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ ordinarŭ sistemisatŭ la scóla elementară cu limba de propunere română din comuna **Maierŭ** cu salarŭ anualŭ de 300 fl. și eventualŭ pentru locuinţă și grădină 100 fl.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au a-și trimite la mine concursele lorŭ prin respectivulŭ inspectorŭ r. de scóle până la **1 Februarie 1888**. Concursele se fiă scrise de mâna propriă în limba maghiară și română și provĕḑute cu cartea de botezŭ și documentele referitóre la starea sănĕtăţii, la serviţiulŭ de până acum și la cunoscinţa limbilorŭ.

Bistriţa, 30 Decemvre 1887.

Iuliu Havas,
inspectorulŭ r. de şcóle alŭ comitatului Bistriţa-Năsĕudŭ.

1—3

Publicaţiune.

In urma ordinaţiunei Inaltului Ministeriu reg. de agricultură, comerţŭ și industriă, ddto 13 Ianuarie 1887 Nr. 70,718/IXb, se determină, spre scopulŭ nouei alegeri, a 16 membri pentru secţiunea de comerţŭ și a 16 membri pentru secţiunea de industriă a camerei de comerţŭ și industriă din Brașovŭ, **ḑiua de 9 Ianuarie 1888** (Lunĭ) înainte de prânḑŭ dela **9 — 12** și după prânḑŭ dela **3—6** óre, ca terminŭ de alegere, în casa sfatului din piaţă.

Se aduce acésta, din partea comisiunei alese se conducă alegerea, cu acelŭ adausŭ la cunoscinţa publică, cum că alegerea atâtŭ pentru comercianţĭ câtŭ și pentru industriașĭ (meseriașĭ) se va ţinea fiă-care pentru sine separatŭ, și că de alesŭ și îndreptăţire a alege suntŭ tóte acele persóne din Brașovŭ, care ca comercianţĭ și ca industriașĭ meseriașĭ), suntŭ induse în respectivele liste de alegere.

Fiă-care alegĕtorŭ póte se-șĭ dea votulŭ numai în persónă și anume séu verbalŭ séu în scrisŭ.

Lista valabilă a celorŭ îndreptăţiţĭ la alegere e espusă în tótă ḑiua până la alegere în biroulŭ subscrisului, edificiulu magistratului Uliţa căldărarilorŭ Nr. 519-a, etagiulŭ alŭ II-lea, spre esaminare din partea fie-cărui interesatŭ pentru alegere.

Brașovŭ, 9 Decemvre 1887.

Comisiunea destinată pentru conducerea alegerei

Ernst Hintz,
preşedintele comisiunei.

3—3

Nr. 257—1887.

AVISŬ.

P. T. acţionarĭ ai institutului de creditŭ și de economii „Arieșana" din Turda li se aduce la cunoscinţă, că terminulŭ de solvire alŭ versamentului alŭ IV-lea (10 fl. de acţiune) a espiratŭ în 24 Noemvre a. c. st. n. deși prin acésta suntŭ rugaţĭ a solvi câtŭ mai îngrabă acestŭ versamentŭ dimpreună cu percentele de întârḑiare (dela una acţiune 8 cr. până în **31 Decemvre**.)

Turda, 29 Decemvre 1887 st. n.

Direcţiunea institutului de creditŭ și economii „Arieșana."

D. St. Șuluţiu, direct. **Silvestru Moldovanŭ,** secretarŭ. 2—3

Sz. 10.424/1887.
alisp.

Hirdetmény.

A vizjogi törvény (1885 évi XXIII t. cz.) 189 §-a valamint ezen törvény végrehajtása tárgyában a nagyméltóságu földmivelés- ipar és kereskedelmi, és a közmunka és közlekedési m. k. Minister urnak által egyetértőleg m. évi Deczember 31-én 45689. szám alatt kibocsátott általános rendelet 87 §-a alapján felszálitom a vármegyeterületén fennálló vizimüvek és vizhasználati jogositványok tulajdonosait, hogy a jogositványaikra vonatkozó engedélyt a mennyiben az 1886 évi September hó 8-án 5803 sz. hirdetményem daczára eddig esetleg még nem adták be most már jövő 1888. évi Mártius hó végeig nálom irásban mutassák be, vagy pedig irásban igazolják azt hogy vizimüveik az 1886. évi Ianuár ho 1-je óta háboritlanul fennállanak a nélkül, hogy mások jogosult érdekeit sértenék és mint ilyenek az illetékes hatoságok által károsoknak találtattak volna.

Megjegyeztetik hogy a bejelentések a vizjogitörvények, 191. §-ának második bekezdése értelmében bélyegmentések. Ezen bemutatási, illetve igazolási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vizimunkálat tulajdonosára kiterjeszti tehát öntözési, lecsapolási, ármentésitési, iparivállálatokra, malmokra, továbbá nyilvános és magán csatornákra, mesterséges viztartokra, védgátokra és zsilipekre egyaránt érvényes.

A kik jogositványukat igazolni nem tudják, vagy igazolás végett a fennt kitözött határidöben nem jelentkeznek, azoknak vizimüvei az idézett törvény 190. §-a értelmében nem létezöknek fognak tekintetni és az ily vizimüvekre nézve a vizjogi törvény 163. és következő szakaszai és a hivatkozott általános ministeri szabályrendelet 3—32, §-ai lesznek alkalmazandók.

Fogarason, 1887. évi Deczember hó 27-én.

2—3 **Gramoiu Dániel,** alispán.

9912/1887. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassoi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Foith János végrehajtatónak Ilie Iuon és neje végrehajtást szenvedö elleni 95 frt. 64 kr tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén levő a Feketchalom község határán fekvö, a feketehalmi 1543 sz. tjkvben A + a 1619 és 1620 hr. sz. ingatlanra az árverést 454 frt. ezennel megálapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennti ingatlanok az 1888. évi Ianuár hó 30-ik napján d. e. 9 órakor Feketehalom község irodájában megtartandó nyilváuos árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi November 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1887 évi November hó 14-ik napján.

A kir. törvszék mint tlkvi hatóság.

Kovács.
egyesbiró.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persone Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută dimineţa.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persone Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după améḑĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după améḑĭ.
c) „ „ in *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre dimineţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre dimineţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte da améḑĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre dimineţa.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tiporafia ALEXI, Brașovŭ.